

Ostatni tydzień października to czas, w którym organizowana jest ogólnopolska akcja - „Tydzień dla Oszczędzania”. Wybór terminu nie był przypadkowy, bowiem 31 października to Światowy Dzień Oszczędzania. Głównym celem tej akcji jest promowanie racjonalnego gospodarowania własnymi pieniędzmi.

Nasza Redakcja również postanowiła wnieść swój wkład w edukację finansową.
Zapraszamy zatem do lektury wydania specjalnego.

W tym wydaniu

RODZAJE KONT
BANKOWYCH.

JAK ZAŁOŻYĆ
KONTO BANKOWE

ILE WYDAJEMY NA
UTRZYMANIE

LOKATY
BANKOWE

SPOSOBY NA
OSZCZĘDZANIE

KREDYTY
BANKOWE

ABC INWESTYCJI

GIEŁDA

FUNDUSZE
INWESTYCYJNE

NIE TYLKO PAŹDZIERNIK

Październik już za nami, ale nigdy nie jest późno na oszczędzanie.

Zamiast hasła „Październik

miesiącem oszczędzania” proponujemy nowe:

**„Czy to zima, czy to lato
oszczędzanie czas
zaczynać.”**

**Zajrzyj! Sprawdź!
Przeczytaj!**
www.tdo.edu.pl

Gazetkę
przygotowali:

MIESIĄCEM OSZCZĘDZANIA

*Gazetka uczestniczy
w konkursie
organizowanym
w ramach Akcji Tydzień
dla Oszczędzania.*

Konkurs

Patrycja Miśta,
Anna Dawidowska,
Barbara Grajdek,
Adrian Wyleciał,
Agnieszka Bzdęga
Dominika Grabowska

KONTA BANKOWE

Konto bankowe to pojęcie względne, bowiem rozróżniamy cztery jego rodzaje: rachunki firmowe, konta oszczędnościowe, konta osobiste i konta młodzieżowe. Praktycznie każdy bank ma w swoim zakresie te cztery typy kont i można przebierać w ofertach.

Zakładanie konta jest bardzo szybkie, łatwe i wygodne.

Możemy to zrobić w banku lub przez internet. W obu tych miejscach mamy masę możliwości w odniesieniu do naszego kapitału. Konto dopasujemy indywidualnie do naszych potrzeb i późniejszego przeznaczenia. Zagwarantuje nam to sprawne przeprowadzanie transakcji.

Rachunki firmowe:

Brak tego konta to samobójstwo marketingowe dla przedsiębiorstwa które obraca większą sumą

pieniędzy. Właściciel konta musi się liczyć z wymogiem większego wkładu finansowego.

Jednak w zamian za to saldo debetowe i oprocentowanie konta jest wysokie a przelewy do Urzędu

Czy wiesz ...

jakie konta dla młodzieży oferują banki w Twojej okolicy?

Skarbowego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są darmowe.

Oplaty :

Konto pociąga za sobą koszty za otwarcie konta, prowadzenie rachunku i przelewy.

KONTA BANKOWE

Konta oszczędnościowe: to w rzeczywistości wysokooprocentowane konta osobiste. Ich dużym atutem jest elastyczność, pozwalająca na wybieranie pieniędzy z konta bez obawy o utratę odsetek.

Konta te są idealnym rozwiązaniem dla osób, które

chcą oszczędzać na bieżąco, bez określonego celu. Oprocentowanie kont może się zmieniać wraz ze zmianami stóp procentowych na rynku. Na

koncie pieniądze zarabiają dla nas już od pierwszej złotówki jednak większość banków pozwala na bezpłatną ich wypłatę tylko raz w miesiącu, ograniczeniem są też opłaty za większą liczbę przelewów.

Rada:

należy dobrze ocenić swoje potrzeby.

Rada:

dobrze jest porównać kilka ofert ,zarówno kont jak i lokat.

Rada:

można spotkać się z doradcą finansowym.

Konto oszczędnościowe:

- *bieżące oszczędności
- *brak minimalnej kwoty założenia
- *możliwa zmiana oprocentowania
- *brak określonego czasu konta
- *comiesięczna kapitalizacja
- *niższe oprocentowanie

Lokata:

- *określone oszczędności
- *minimalna kwota założenia
- *bez zmiany oprocentowania
- *określony czas lokaty
- *możliwość wyboru stałego i wysokiego oprocentowania

KONTA BANKOWE

Konta osobiste: to najczęściej wybierane konta przez osoby fizyczne. Oferuje je każdy bank; są bezpieczne, wygodne i bez zbędnych formalności. Większość ofert polega na bezpłatnym korzystaniu z konta czy bankomatów oraz możliwości wyciągnięcia debetu.

Przy zakładaniu konta nie należy być pochopnym.

Mowa o tym, iż w przyszłości możemy potrzebować pieniędzy i warto wtedy pomyśleć o kredycie. Najlepiej przy wyborze wziąć wszystkie aspekty pod uwagę; myśleć na zapas, również o wysokości oprocentowania konta.

Konta młodzieżowe: przeznaczone są dla osób w między 13 a 18 rokiem życia. Otworzenie konta jest darmowe. Do założenia

potrzebna jest zgoda opiekuna prawnego. Po ukończeniu 18 lat można przekwalifikować je

na konto osobiste. Konta młodzieżowe najczęściej są bez opłat i prowizji oraz dostępem do karty.

Ciekawostka:

Wraz z kapitalizmem wprowadzono do obiegu pieniądź bankowy, czyli papierowy kwit wydany przez

bank pod zastaw kruszcu, gdyż używanie ciężkich monet było niewygodne.

Warto, gdyż:

rachunki te są dobrym rozwiązaniem dla młodzieży zarabiającej i uczą odpowiedzialności.

Jak założyć konto bankowe?

W tym artykule zapoznamy się z dwoma sposobami założenia konta bankowego. Konta osobiste są teraz najpowszechniejszymi produktami bankowymi, coraz rzadziej płacimy gotówką, a coraz bardziej powszechne staje się płacenie bezgotówkowe.

Adrian Wyleciał

Jak założyć konto w oddziale banku?

Do założenia konta w banku, nie trzeba Nam wielu dokumentów, wystarczy jedynie dowód osobisty. Przed pójściem do banku, dobrze jest zastanowić się jaka forma konta bankowego, jest dla Nas najlepsza. Na przykład czy zależy Nam na darmowych wypłatach z bankomatów, czy może na

darmowym prowadzeniu konta, dzięki temu pracownik banku będzie mógł wybrać najlepszą dla Nas ofertę. Po złożeniu odpowiedniego wniosku, pozostaje czekać Nam na kartę

czy, wiesz że....?

Najstarszym bankiem na Świecie jest bank we Włoszech: Banca Monte dei Paschi di Siena, założony w 1472 roku.

debetową, czy kredytową. Tak więc sam proces jest przyjemny, a formalności jest na prawdę niewiele.

Ranking kont osobistych.

Podejmując decyzję o założeniu konta można wspomóc się rankingiem kont, dostępnym w internecie.

Założenie konta

Aby założyć konto przez internet, wystarczy wypełnić formularz, na stronie banku, po kilku dniach kurier zjawia się z umową, którą dostarcza do banku, a bank uruchamia

Utrzymanie dziecka, domu, mieszkania.

Dziecko to nie tylko pociecha i same przyjemności, ale także ogromne wydatki. Wielu młodych ludzi rezygnuje z założenia rodziny na rzecz pracy. Dopiero po odłożeniu większej ilości pieniędzy ludzie decydują się na dziecko.

najbliższych latach.

- łóżeczko z wyposażeniem od 300zł
- wózek od 500zł
- kosmetyki ok. 100zł
- pieluchy na tydzień ok. 40zł

- garderoba od 300zł

- fotelik do samochodu od 150zł.

To tylko podstawowe rzeczy potrzebne dziecku.

Wyprawka dla noworodka.

Przyszli rodzice muszą liczyć się z ogromnymi

wydatkami. Należy stworzyć pokój przyjazny rozwojowi dziecka w

Wydatki na niemowlaka to w głównej

4-6 dzieci uczęszczają do przedszkola i zerówki.

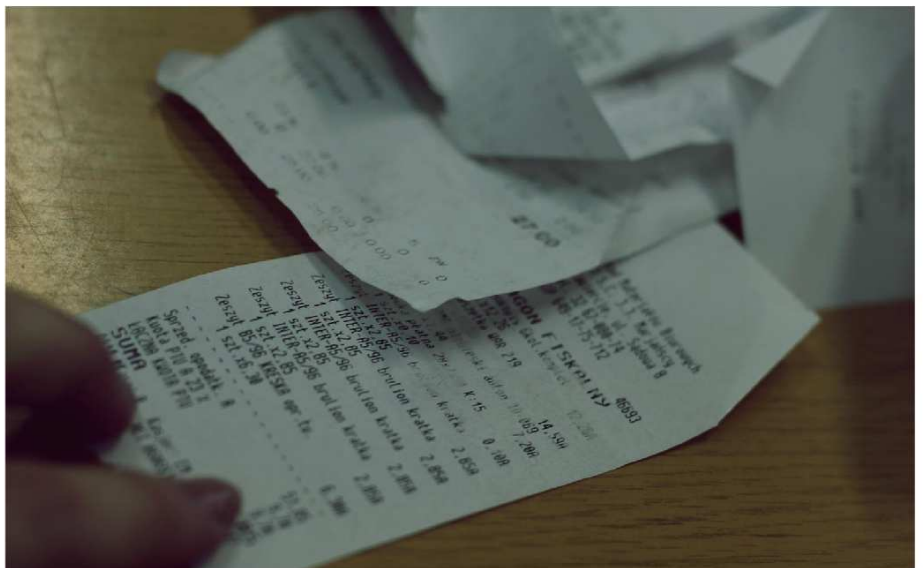
mierze zakup nowych ubrań. Dziecko w wieku 0-12 miesięcy bardzo szybko rośnie i często trzeba kupować nowe rzeczy. Zakup mleka modyfikowanego i kaszek to ok. 40zł tygodniowo oraz ok. 40zł na pieluchy. Koszty te są mniejsze jeśli matka karmi piersią.

Koszty od 200zł do 500zł. Miesięcznie za jedzenie zapłacimy ok. 200zł, a za ubranie ok. 100zł. Wydatki na ubranie wzrosną w okresie zimowym.

Zadbaj o swoje finanse - naucz się oszczędzać!

Wiek 1-3 jest dość spokojny finansowo dla rodziców, ponieważ dziecko się usamodzielnia co za tym idzie pieluchy i kaszki zostają odstawione. Dziecko je to samo co dorośli. Wydatki wzrosną jeśli dziecko jest żłobku. Wydatki znacznie wzrosną jeśli dziecko ma nianie. Miesięcznie za nianie trzeba zapłacić od 1000zł.

Utrzymanie dziecka, domu, mieszkania.

Dzieci w szkole

Rodzice ponoszą spore wydatki na zakup książek. Jednak miesięcznie najczęściej płacą za jedzenie. Dodatkowe koszty to rozwijanie zainteresowań dzieci. Nauka języków obcych, gra na instrumentach, uprawianie sportów, tańczenie itp. Sporo pieniędzy przeznaczają również na wycieczki i wakacje dzieci.

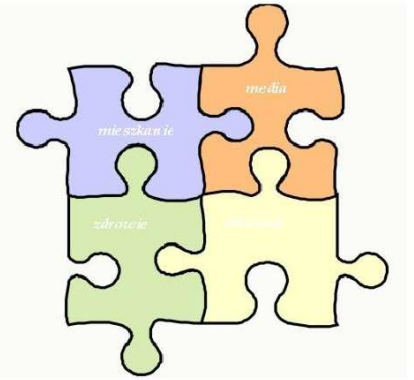
Ciężkim okresem dla rodziców są również studia. Ciężkie pod względem rozłąki

z dzieckiem oraz utrzymaniem go w obcym mieście ok. 1600zł miesięcznie. 600zł opłata za mieszkanie, a ok.1000zł na codzienne wydatki, paliwo. Student w dużym mieście za pokój jednoosobowy płaci miesięcznie w granicach 500-1000zł. W dwuosobowym w granicach 700zł. Większe koszty ponosi, gdy mieszka w nowoczesnym osiedlu.

Koszt budowy i utrzymania domu.

Wybudowanie domu w stanie surowym to koszt ok.70 000zł. Wszystko zależy od materiałów, może wyjść więcej, albo mniej. Natomiast w środku najdroższe w

Budżet

to zestawienie planowanych dochodów i wydatków, które może być tworzone na miesiąc, jak i na rok.

wyposażeniu są kuchnia i łazienka. Średnio nowoczesne wyposażenie wnętrza to koszt ok. 100 000zł. Codzienne utrzymanie domu zależy od tego czy

Pierwsza zasada odpowiedniego gospodarowania pieniędzmi to właściwe planowanie.

mamy ogrzewanie gazowe czy elektryczne. Rocznie za gaz rodzina czteroosobowa płaci ok. 3000zł.

Koszt rachunków miesięcznych za wodę i ścieki to ok.100zł, tak samo jest z prądem.

KUPIENIE OSZCZĘDZANIA ZA STRATEGICZNE PLANOWANIE

Oszczędzanie ma wiele wymiarów - od robienia małych kroków w jego stronę aż po te na większą skalę. Oszczędzać możemy na różne sposoby - ograniczamy zużycie wody, gazu, energii, jednak wszystkie składają się na grubość naszego portfela.

Zaoszczędzony metr sześcienny wody to np. bochenek chleba!

W domu będziemy oszczędzać dzięki zakrętni kranów, wybieraniu energooszczędnych rozwiązań w sprzęcie AGD, wyłączaniu prądu.

Z miesiąca na miesiąc nasz portfel lub przysłowiowa skarpeta będą cięższe. Gdy do tego dojdzie, warto skorzystać z lokaty czy konta oszczędnościowego.

Rada:

Większe zakupy robmy raz w miesiącu w dużych sklepach.

Rada:

Wybierajmy produkty lepszej jakości, a posłużą dłuższy czas.

Rada:

Porównujmy ceny tych samych produktów w różnych sklepach.

Grosz do grosza...:

wokół jest mnóstwo promocji sklepowych, konkursów i atrakcyjnych ofert - tym bardziej na zbliżające się święta. Nie bójmy się korzystać z zamieszczonych w gazetach kuponach - tym bardziej jeżeli są darmowe. Pamiętajmy, że sprzedawcy zawsze będzie zależało na zdobyciu klienta i zrobi to różnymi rabatami.

Warto wiedzieć, że również kupując leki da się zaoszczędzić.

Będąc w aptece możemy znaleźć odpowiedniki danego leku, a różnica cenowa między kilkoma wybranymi lekami w poszczególnych aptekach może być zaskakująca. Analizujmy swoje wydatki i dochody.

Anna Dawidowska

MÓJ SPOSÓB NA OSZCZĘDZANIE

W tym artykule zapoznamy się z jedną z popularniejszych metod oszczędzania, a jest nią lokata. Przy tej formie oszczędzania mamy pewność, że nasze pieniądze nie znikną, a odsetki będą wypłacone.

Adrian Wyleciał

Dobrze znana wszystkim lokata terminowa:

Lokata, w tym przypadku terminowa to umowa czasowa między bankiem a klientem. Banki oferują wiele możliwości w tej formie oszczędzania: można wybrać wielkość oprocentowania, w skali rocznej, oraz ile lat taka lokata będzie ulokowana w banku. Na koniec umowy trwającej nawet kilkanaście lat bank wypłaca nasze pieniądze z odsetkami. Dzięki temu pieniądze się nie rozłyną, a my tylko się wzbogacimy. Lokaty

są oferowane w wielu bankach. Ich plusem jest łatwość zakładania oraz związana z tym wygoda. Założenie lokaty pochłania niewiele czasu i wystarczy nie wielka ilość formalności. Ogromnym plusem jest gwarancja dawana przez Bankowy

Stałe oprocentowanie

Lokata o stałym oprocentowaniu, daje nam duży komfort, od razu możemy obliczyć pieniądze jakie zaoszczędzimy na lokacie. Bank nie ma prawa zmieniać oprocentowania, jakie uzgodniono w umowie.

Fundusz Gwarancyjny, który monitoruje, jak i odpowiada za ewentualne straty konsumenta. BFG zapewnia wypłatę depozytów do wysokości 100 000 euro.

Lokata ze zmiennym oprocentowaniem:

W tej lokacie bank ma prawo zmienić oprocentowanie. Uzależnione jest to od stóp procentowych.

Czas na przerwę:

Do banku w Szwajcarii wchodzi klient z walizką i ściszym głosem mówi do bankiera:
- Chciałbym wpłacić pieniądze, w tej walizce jest całe cztery miliony euro.
Na to bankier uśmiechnięty:
- Proszę nie ściszać głosu, bieda to żaden wstyd.

KREDYTOWY ZAWRÓT GŁOWY.

Każdy bank oferuje różnego rodzaju kredyty. Zachęca do ich zaciągania, wskazuje plusy podjęcia takiej decyzji. Warto jednak pamiętać, że każdy kolejny kredyt to ryzyko utraty płynności finansowej. Co zatem zrobić, aby tego uniknąć? Postaramy się odpowiedzieć na to pytanie.

Kredyt to nie tylko możliwość nabycia różnych rzeczy - to

również dodatkowe opłaty, które ponosimy, gdy podpiszemy umowę. Wyróżnić można tutaj: prowizje, oprocentowanie czy też koszty ubezpieczenia.

Ważne jest zatem, aby dokładnie zapoznać się z warunkami umowy oferowanej przez bank. Należy także wziąć pod uwagę różne sytuacje i problemy, jakie mogą wystąpić, w czasie spłaty kredytu.

Rada 1

Nim zaciągniesz kredyt - pomyśl czy naprawdę jest Ci potrzebny.

Rada 2

Zastanów się, czy stać się na comiesięczne raty.

Rada 3

Przeanalizuj oferty kilku banków.

Zdolność kredytowa

Jest to realna możliwość spłaty kredytu wraz ze wszystkimi odsetkami i prowizjami w wyznaczonym terminie. Przy jej określaniu banki badają między innymi:

- wysokość i źródło dochodów,
- wysokość miesięcznych wydatków,
- liczbę osób pozostających we wspólnym

Jeżeli jednak wpadniesz w pułapkę kredytową to... zajrzyj na kolejną stronę.

gospodarstwie domowym
- fakt posiadania innych zobowiązań finansowych.

Uwaga!

Każdy bank stosuje własne kryteria oceny zdolności kredytowej.

Kredyt na święta - jak uniknąć pułapek?

Wraz z zbliżającymi się świętami na rynku jest mnóstwo ciekawych ofert - tych w kilka minut, bez dokumentacji i od ręki. Sprostowując - ciekawych, ale z wieloma haczykami .

Pamiętajmy, że kredyt wzięty w pośpiechu nie będzie dla nas korzystny.

Nasz wybór może okazać się nietrafny a odsetki zaciągniętego długu mogą się za nami ciągnąć przez wiele lat. Zaoszczędzając na czasie

można ponieść straty w budżecie. Po kredyt najlepiej udać się do banku komercyjnego, działających pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego.

Rada:

Poszukiwania kredytu zacznijmy we własnym banku.

Dlaczego?

- we własnym banku zawsze najtaniej.

Rada:

Sprawdzajmy warunki promocji, i uważajmy na

Zwracajmy uwagę

nie tylko na czas rozpatrzenia wniosku kredytowego przez bank i liczbę koniecznych dokumentów.

chwyty reklamowe.

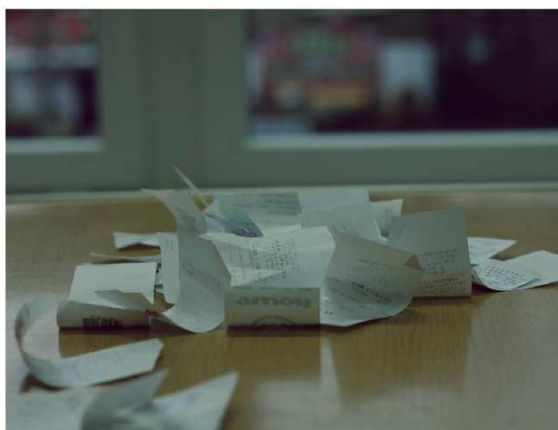
W momencie podpisywania umowy czytamy wszystko dokładnie, a w razie jej nie rozumienia żądamy wytłumaczenia.

Zadłużenie - czy da się z niego wyjść

Na pewno nie jeden z nas zastanawiał się nad tym jak można wyjść z zadłużenia i czy jest to w ogóle możliwe, więc najważniejsze jest **pozytywne nastawienie**. Nie należy spisywać wszystkiego na straty, gdyż "nie ma rzeczy niemożliwych".

Po pierwsze trzeba zastanowić się w jak trudnej sytuacji jesteśmy.

Zadać sobie pytanie co możemy zrobić by z niej wyjść i czy w ogóle chcemy z niej wyjść. Bez tego nasza walka z zadłużeniem jest z góry przegrana.

Błędem jest zaciąganie następnych kredytów na spłatę zaległego bo wtedy tylko pogarszamy swoją i tak trudną sytuację.

Odpowiednim sposobem jest zastanowienie się z czego możemy zrezygnować w naszym codziennym życiu.

Pamiętaj !

Bycie dłużnikiem to **nie wstyd!** Każdy może mieć tego typu problem!

Nie możesz spisywać wszystkiego na straty bo wystarczy tylko trochę pomyśleć a dana sytuacja na pewno nie jest bez wyjścia!

Dla wielu osób taka nagła zmiana może być drastyczna ale jest ona **konieczna**.

Pomóc możemy sobie także poprzez negocjacje z bankami i ustalenie lepszych warunków spłaty zaciągniętych kredytów, ponieważ wiele z nich dostosowuje się do naszej sytuacji.

KONSEKWENCJE ZADŁUŻENIA.

*Każda nieodpowiednio podjęta decyzja ma swoje konsekwencje
wiec jakie one są w przypadku zadłużenia ?*

Mam nadzieję, że te przykłady będą przestrogą na przyszłość.

Co nas czeka gdy
nie spłacimy
kredytu w
terminie :

Jednym z
najczęstszych
skutków jest
stopniowe
narastanie
trudności
płatniczych w
konsekwencji
czego
pogarszają się
warunki
uzyskania
nowych
kredytów.

Za opóźnienie w spłacie
kolejnych rat kredytowych
zgodnie z umową naliczane
są odsetki karne lub
potrącenia z wynagrodzenia
określonej sumy.

Ograniczenia praw
własności a w
najgorszym wypadku
licytacja majątku
osoby zadłużonej.

Egzekucja
komornicza.

Kredytodawca ma
prawo także wszcząć
postępowanie
sądowe przeciwko
dłużnikowi w celu
odzyskania
należności.

Uwaga!

Nie dojdzie do
zadłużenia jeśli
będziemy
rozważnie
zarządzać swoimi
pieniędzmi.

Patrycja Miśta

Jak zapobiegać zadłużeniu?

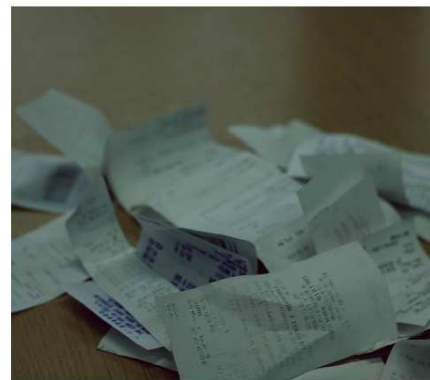
Problem niespłaconych długów może spotkać każdego. Pracowników sklepów spożywczych, jak również dyrektora wpływowej spółki. Zadłużamy się coraz częściej, a co ciekawe, okazują się, że wynika to z problemów życiowych, braku stabilizacji pieniężnej, a nawet chorób.

Sytuacja rosnącego zadłużenia wymaga odpowiedniej edukacji w szkole.

Aby zapobiegać ciągle narastającym długom, należałoby polepszyć system informacji wobec konsumentów. Uświadomić ich o wszelkich zagrożeniach wynikających z zaciągania kredytów w bankach.

Ważne jest też, byśmy wiedzieli jakie będą skutki dla naszego budżetu oraz jakie istnieją zagrożenia prawne, w przypadku zawarcia

umowy, zaciągnięcia pożyczki czy zakupu towaru na raty, a w szczególności, nieterminowej regulacji opłat.

Dług Polaków wynosi już: **37 000 000 000 zł**

Przyczyną narastającego zadłużenia jest chęć poprawy standardów życia oraz brak analizy ryzyka związanego z utratą pracy.

Zawierając umowę, musimy dokładnie przeczytać podpisywane dokumenty!

Dominika Grabowska

Rada

„Gdzie jest zysk, strata czai się w pobliżu.”

[anonim]

Któż z nas nie chciałby osiągnąć ogromnych zysków? Inwestować i stać się milionerem? Kuszeni wysokimi zyskami często jednak zapominamy, że w świecie finansów zysk i ryzyko idą w parze. Oto kilka rad, dla wszystkich, którzy planują zainwestować swoje pieniądze.

1. Jasno określ swój cel.

Zastanów się czy chcesz pomnożyć swoje pieniądze,

czy też poczuć dreszcz emocji. Jeżeli interesuje Cię pierwsza opcja, to zdecyduj się na bezpieczne formy inwestowania.

2. Określ czas inwestycji.

Jeżeli pieniądze będą Ci potrzebne za miesiąc, nie

będzie dobrym rozwiązaniem. Im dłuższy czas inwestowania tym mniejsze ryzyko.

3. Zdecyduj, jaki kapitał chcesz zainwestować.

Dysponując dużą kwotą można

korzystać z instrumentów niedostępnych dla innych.

Pamiętaj! Inwestycje można rozpocząć również od niewielkich kwot.

ABC inwestycji

4. Zdywersyfikuj swoje inwestycje.

Dywersyfikacja, czyli rozproszenie ryzyka. Zamiast inwestować wszystko np. w akcje, kupujemy również obligacje, złoto itp. Jeżeli stracimy na jednej z inwestycji, to istnieją duże szanse, że zyskamy na innych. Dzięki temu zminimalizujemy straty.

Ryzyko - możliwość osiągnięcia korzyści większych niż oczekujemy.

5. Zastanów się, jakie ryzyko jesteś skłonny ponieść.

Jeżeli utrata nawet niewielkiej kwoty przyprawia Cię o ból głowy, to nie ryzykuj. Szukaj raczej bezpiecznych instrumentów. Unikniesz stresu i rozpamiętywania nieudanych przedsięwzięć.

Poznajemy sposoby inwestowania

Za pośrednictwem giełdy można nabyć i sprzedać: akcje, obligacje, prawa poboru, prawa do akcji, certyfikaty inwestycyjne oraz instrumenty pochodne, takie jak kontrakty terminowe czy też opcje.

Giełda umożliwia firmom pozyskanie

kapitału, a inwestorom - dochód.

Siedziba

Warszawa
ul. Książęca 4

Pierwsza sesja

Odbyła się 16 kwietnia 1991r. Handlowano wówczas akcjami 5 spółek.

Rodzaje zleceń

Rozróżnia się dwa rodzaje zleceń: z limitem i bez limitu ceny. W pierwszym przypadku podaje się największą lub najniższą cenę po jakiej skłonni jesteśmy kupić lub sprzedać papiery wartościowe. W drugim

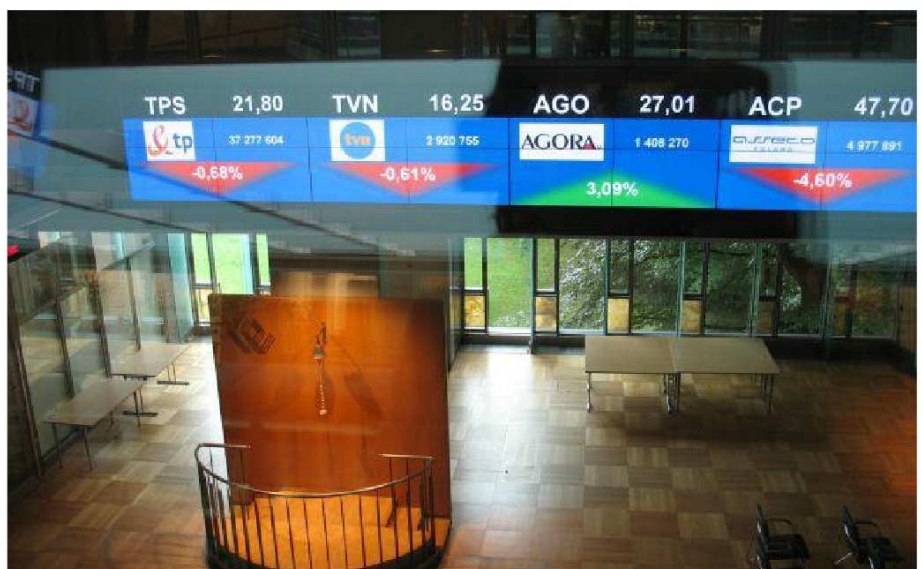
giełda w internecie - www.gpw.pl

kupujemy po cenie, która jest aktualnie na rynku.

GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Kursy poszczególnych instrumentów finansowych ustalane są na podstawie składanych zleceń. Na warszawskiej giełdzie obowiązują dwa systemy: jednolity (kurs ustalany jest w określonym momencie) i ciągły (kursy akcji zmieniają się z minuty na minutę)

Poznajemy sposoby inwestowania

Inwestorów giełdowych można podzielić na dwie grupy. Pierwsza grupa to inwestorzy długoterminowi. Kupują akcje spółek po to, aby uczestniczyć w zyskach firmy. Drugą grupę stanowią inwestorzy krótkoterminowi określane również mianem „spekulantów” - zarabiają bowiem na różnicach kursowych.

W zależności od przyjętej strategii grają na zniżkę (niedźwiedzie) lub

na wzrost cen akcji (byki). Wszystko uzależnione jest od sytuacji na rynku, dlatego byki dominują w trakcie hossy, natomiast niedźwiedzie to czas bessy.

Inwestor, który zdecyduje się na grę giełdową powinien założyć rachunek w biurze maklerskim. Transakcje

realizowane są bowiem za pośrednictwem maklerów.

Inwestorzy, aby podjąć prawidłową decyzję kierują się analizą fundamentalną (analiza

Pamiętaj!

Inwestycje na giełdzie to inwestycje długoterminowe (im dłuższy czas tym większa szansa na odrobienie poniesionych strat).

danych finansowych firmy) oraz analizą techniczną (analiza zmian w kursach poszczególnych akcji i wyznaczenie trendu).

Krótką sprzedaż

Zysk z inwestycji giełdowych jest opodatkowany.

Jest to sposób na osiągnięcie zysku, nawet przy spadkach kursów akcji. Inwestor pożycza akcje od biura maklerskiego, sprzedaje je, a następnie czeka, aż kurs spadnie.

Wówczas, odkupuje je i oddaje do biura maklerskiego. Różnica między ceną sprzedaży, a ceną zakupu stanowi zysk dla inwestora.

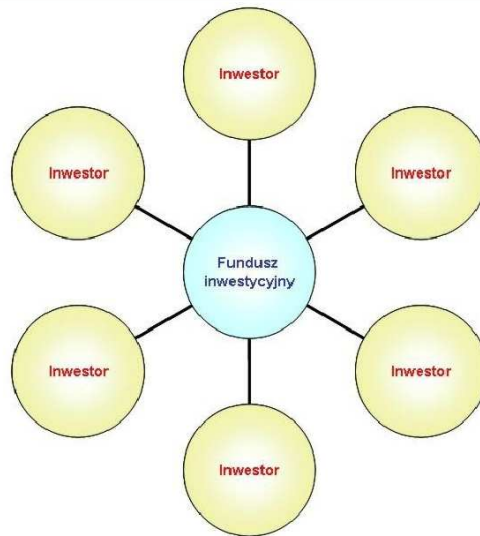
Fundusze inwestycyjne - krok po kroku.

Fundusz inwestycyjny tworzony jest z wkładów wniesionych przez inwestorów. Powierzone pieniądze lokowane są w różny sposób - od akcji, obligacji po lokaty bankowe. Główne fundusze występujące na rynku to fundusze otwarte i zamknięte. Różnią się dostępnością oraz sposobem potwierdzenia inwestycji. W funduszu otwartym otrzymuje się jednostki uczestnictwa, które nie są papierem

wartościowym. Można również w każdej chwili przystąpić do

funduszu, jak i z niego wystąpić. Z kolei fundusz zamknięty ma ograniczoną liczbę uczestników. Każdy kto chce do niego przystąpić musi nabyć certyfikat inwestycyjny, który jest papierem wartościowym. Fundusze inwestycyjne można także podzielić uwzględniając

Istota funduszu inwestycyjnego

TFL, czyli Towarzystwo funduszy inwestycyjnych tworzy, prowadzi i reprezentuje fundusz

ryzyko jakie się ponosi. Wyróżnia się zatem: fundusze akcyjne, zrównoważone, stabilnego wzrostu, obligacji i rynku pieniężnego. Nim zdecydujemy się na któryś z

- Jak długo fundusz działa na rynku?
- Jaka jest jego strategia inwestycyjna?
- Jakie pobiera opłaty i prowizje?
- Jakie jest doświadczenie osób zarządzających funduszem?

Nim wybierzesz - zadaj pytania.

nich, musimy zastanowić się jakie straty skłonni jesteśmy zaakceptować.

Opłaty pobierane przez fundusz.

Fundusz może pobrać od nas opłaty za nabycie lub umorzenie jednostek uczestnictwa oraz za

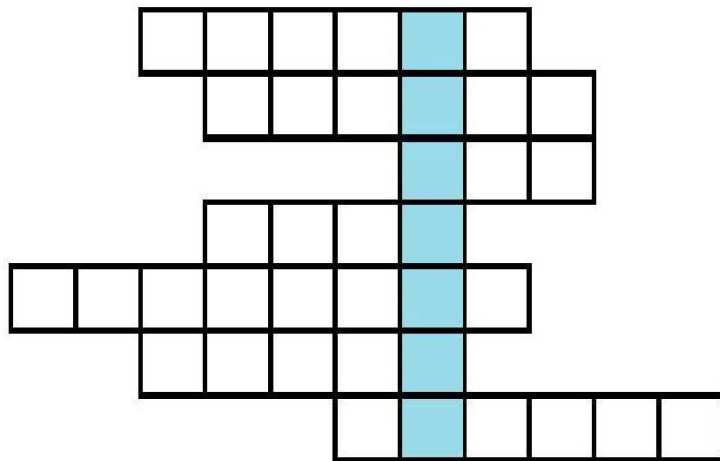

Krok 1 - zbieramy informacje.

czas, w którym zarządza naszymi pieniędzmi i to niezależnie od osiaganych przez siebie wyników.

Sprawdź swoją wiedzę

Krzyżówka:

Hasło:..... - zasoby;dobra finansowe.

Pytania:

1.Możliwość osiągnięcia korzyści większych niż oczekujemy.

2....terminowa to umowa czasowa między bankiem a klientem.

3.Bezpośredni podatek dochodowy

obejmujący dochody osób fizycznych.

4.Na giełdzie grają na wyżkę cen akcji, w przeciwieństwie do niedźwiedzi grających na ich zniżkę .

5.Konta...najczęściej wybierane są przez osoby fizyczne.

6....umożliwia firmom pozyskanie kapitału, a inwestorom - dochód.

7.Państwo, posiadające najstarszy bank na świecie.

